

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓ - ๔/๒๕๔๕

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕

เรื่อง ประธานวุฒิสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ และ
มาตรา ๒๖๒ กรณีสภาผู้แทนราษฎรยืนยันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของ
องค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ.

ข้อเท็จจริง

คำร้องที่ ๑ ประธานวุฒิสภาโดยมติเสียงข้างมากของที่ประชุมวุฒิสภามีคำร้อง ลงวันที่ ๒๗
พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ สรุปได้ความว่า

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวต่อวุฒิสภา วุฒิสภาได้พิจารณาและมีมติแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔ และส่ง
ร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วมีมติไม่เห็นชอบด้วยกับ
การแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา ทั้งสองสภาจึงตั้งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกันเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมเช่นเดียวกับการแก้ไขเพิ่มเติม
ของวุฒิสภา คือให้ตัดคำว่า “ยอมรับนับถือ” ในมาตรา ๔ (๑) ให้เหลือเพียง “ยอมรับ” เท่านั้น
กรรมการร่วมกันได้รายงานและส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภาทั้งสอง โดยสภาผู้แทนราษฎร
บรรจุเข้าวาระการประชุม วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และวุฒิสภาบรรจุเข้าวาระการประชุม วันที่ ๒๓
พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เมื่อถึงวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรมติไม่เห็นชอบด้วยกับมติของคณะกรรมการร่วมกัน
และหลังจากมีมติดังกล่าวได้มีสมาชิกเสนอว่าเนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวข้องการเงิน จึงขอให้ที่ประชุมใช้สิทธิยืนยันร่างพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๖
ต่อไปทันที ในที่สุดสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าสามารถใช้สิทธิยืนยันร่างพระราชบัญญัติได้โดย
ไม่ต้องรอผลการพิจารณาของวุฒิสภา และมีมติยืนยันให้ใช้ร่างเดิมของสภาผู้แทนราษฎรด้วย
คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือลงวันที่
๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ แจ้งผลการประชุมให้วุฒิสภาทราบพร้อมทั้งชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติ

ดังกล่าวผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว และจะส่งให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑

ที่ประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้พิจารณาว่าวุฒิสภาควรจะมีปฏิบัติเช่นไรในกรณีนี้ ปรากฏว่าความเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าการใช้สิทธิยื่นร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรเช่นที่กระทำไป โดยไม่รอให้วุฒิสภาพิจารณาข้อเสนอของคณะกรรมการร่วมกันเสียก่อนนั้น มีปัญหาความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญปรากฏอย่างชัดเจน ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติด้วยเสียงข้างมากส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. กรณีสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. ของคณะกรรมการร่วมกัน แต่วุฒิสภายังไม่ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาเสร็จแล้ว จะถือว่าร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. ได้ถูกยับยั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ หรือไม่

๒. ถ้าศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า กรณีเช่นนี้มีใช้เป็นการยับยั้งตามมาตรา ๑๗๕ แห่งรัฐธรรมนูญ กรณีสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติยืนยันตามร่างเดิมและให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว มติของสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวจะถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

๓. กรณีสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติยืนยันตามร่างเดิมทันทีโดยไม่รอฟังผลการพิจารณาของวุฒิสภาทำให้วุฒิสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ กล่าวคือไม่สามารถพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร่วมกันเสนอได้ กรณีเช่นนี้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาถูกตัดทอนไปหรือไม่

คำร้องที่ ๒

ประธานวุฒิสภามีหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ส่งความเห็นของ พันเอก สมคิด ศรีสังคม สมาชิกวุฒิสภากับสมาชิกวุฒิสภาอีกสองคน ซึ่งเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรยื่นร่างเดิมของสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรโดยที่วุฒิสภายังไม่ได้พิจารณา ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวของคณะกรรมการร่วมกันและประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือแจ้งว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๖ แล้วนั้นเป็นการตรากฎขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ส่วนรายละเอียดข้อเท็จจริงทั้งหมดเป็นไปตามคำร้องที่ ๑

ข้อวินิจฉัย

เนื่องจากคำร้องทั้งสองมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๖ ทั้งคู่ จึงเห็นสมควรรวมเอาทั้งสองคำร้องนี้ มาพิจารณาร่วมกัน และกำหนดเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยก่อนเป็น ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องที่ ๑ ไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้เนื่องจากเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญและปัญหามีอยู่ว่าสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๖ ที่จะลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับมติของคณะกรรมการร่วมกัน และยื่นยันตามร่างเดิมโดยไม่ต้องรอมติของวุฒิสภาได้หรือไม่และการกระทำเช่นนั้นเป็นการตัดทอนอำนาจของวุฒิสภาหรือไม่ เนื่องจากมีผลให้วุฒิสภาไม่สามารถพิจารณามติของกรรมาธิการร่วมกันได้

ประเด็นที่สอง ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจรับคำร้องที่ ๒ ไว้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า “หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า” พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ที่มีสมาชิกวุฒิสภาเข้าชื่อเป็นจำนวนร้อยสามคน ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งสองสภา ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นทั้งสองดังกล่าวแล้ว จึงเห็นควรกำหนดประเด็นพิจารณาวินิจฉัยต่อไปอีก ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่สาม สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจยื่นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๖ โดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วของวุฒิสภาหรือไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่งกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่เห็นชอบมติของคณะกรรมการร่วมกันและมีมติยื่นร่างเดิมของสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่รวมมติของวุฒิสภานั้น หมายความว่า การยับยั้งพระราชบัญญัติดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ นั้นเกิดขึ้นแล้วหรือไม่

ในการพิจารณาวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวจำเป็นต้องพิจารณาถึงหลักของกระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือการออกกฎหมายในระบบการปกครองแบบรัฐสภาที่สภานิติบัญญัติประกอบด้วยสองสภาอันเป็นรูปแบบที่ประเทศไทยใช้อยู่ตามรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๖

ในระบบรัฐสภาแบบสองสภานี้ ประเทศไทยถือว่าวุฒิสภาเป็นสภาที่มีอำนาจหน้าที่กลั่นกรองร่างกฎหมาย เพื่อให้เกิดความรอบคอบวุฒิสภาจึงถือเป็นสภาที่ท้วงติง กลั่นกรองและให้เหตุผลในส่วนที่เกี่ยวกับการออกกฎหมาย บทบาทของวุฒิสภาเช่นนี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของประเพณีการปกครองของไทย และเมื่อรัฐธรรมนูญให้วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรง ก็ยังคงให้วุฒิสภามีบทบาทเช่นนี้อยู่ จึงมิให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อให้สามารถใช้อิทธิพลได้อย่างอิสระและมีเหตุผลเต็มที่โดยไม่ถูกกดดันโดยมติพรรคการเมือง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎร เป็นสภาที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรจึงมีฐานะเหนือกว่าวุฒิสภา ในกรณีของการพิจารณาร่างกฎหมายดังจะเห็นได้จากสมาชิกวุฒิสภาไม่มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย มีแต่คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณวุฒิสภามีอำนาจแต่เพียงให้ความเห็นชอบเท่านั้น แก้ไขไม่ได้ ในขณะที่สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจแก้ไขได้ ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยว่าร่างกฎหมายใดเป็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน และในกรณีที่มีการขัดแย้งระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในเรื่องของความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับหนึ่งฉบับใด และไม่สามารถตกลงกันได้ถึงขั้นสุดท้ายแล้ว ให้ถือความเห็นของสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวตัดสิน ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๖

สำหรับกรณีนี้เป็นกรณีที่ทั้งสองสภามีความเห็นขัดแย้งกันในร่างกฎหมายจนต้องมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ (๓) เนื่องจากวุฒิสภาได้มีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่สภาผู้แทนราษฎรมติเห็นชอบและได้ส่งคืนกลับมายังสภาผู้แทนราษฎรแต่

สภาผู้แทนราษฎรยังมีความเห็นตามร่างเดิม จึงต้องมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ (๓) ได้บัญญัติไว้ในกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมว่า “ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติหรือ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภา ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสถานนั้นๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสอง ต่างเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่วมกัน ได้พิจารณาแล้วให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยก็ให้ยับยั้ง พระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้ก่อน” บทบัญญัตินี้ หมายความว่า เมื่อคณะกรรมการร่วมกันมีมติอย่างไรแล้วจะต้องส่งให้สภาทั้งสองพิจารณาและสภาทั้งสองจะต้อง มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ถ้าสภาทั้งสองให้ความเห็นชอบก็ให้ดำเนินการ ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ แต่เมื่อทั้งสองสภาประชุมแล้วเกิดกรณีสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบ ก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้สภาทั้งสองมีโอกาสพิจารณาอภิปรายให้ความเห็น และมีมติเสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะถูกยับยั้งได้ก็ต่อเมื่อ มีการประชุมทั้งสองสภาเสียก่อน เมื่อสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบจะต้องให้อีกสภาหนึ่งมีมติเสียก่อน จึงจะถือว่าร่างพระราชบัญญัติได้รับการยับยั้ง

เมื่อยับยั้งแล้วจึงดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๖ ซึ่งถ้าเป็นกรณีของร่างพระราช บัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงินสภาผู้แทนราษฎรเมื่อไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการร่วมกัน สามารถยกร่างพระราชบัญญัติที่ได้ยับยั้งไว้ขึ้นพิจารณาได้ทันทีและสามารถยืนยันตามร่างเดิมของ สภาผู้แทนราษฎรได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ (๓) คือ ต้องให้ วุฒิสภาได้พิจารณามีมติเสียก่อน แต่ถ้าเป็นกรณีให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถที่จะยกร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาและมีมติยืนยันตามร่างเดิมได้โดยไม่ต้องรอให้วุฒิสภามีมติอย่างหนึ่งอย่างใดเสียก่อน เป็นการตัดโอกาสให้วุฒิสภาได้แสดงความคิดเห็นต่อมติของคณะกรรมการร่วมกัน เป็นการลด อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาที่ทำหน้าที่ท้วงติงให้เหตุผลในร่างกฎหมายเพื่อให้เกิดความรอบคอบ และเป็นการลดขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมาย

ข้ออ้างที่ว่า เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๖ ให้อำนาจสภาผู้แทนราษฎรที่จะยืนยันตามร่างเดิมของตน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องรอดิหรือความเห็นของวุฒิสภาเนื่องจากสุดท้ายแล้วมติของวุฒิสภาจะไม่มีผลต่ออย่างใดนั้น ข้ออ้างดังกล่าวทำให้วุฒิสภาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้เหตุผล ท้วงติง เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณาร่างกฎหมายเป็นการลดอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาดังที่ได้กล่าวไปแล้ว

นอกจากนี้ การวินิจฉัยเช่นนี้ยังมีได้ไปเปลี่ยนแปลงหลักการความ “เหนือกว่า” ของสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติในความคิดเห็นที่แตกต่างกันของสองสภา เนื่องจากสุดท้ายแล้วก็ยังให้ความเห็นของสภาผู้แทนราษฎรเป็นเด็ดขาด

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติยังไม่ถูกยับยั้งจนกว่าจะมีมติของวุฒิสภา ดังนั้นสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถยืนยันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. โดยไม่ต้องรอดิผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วของวุฒิสภา

ประเด็นที่สี่ ที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. ตรารั้งโดยไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในการพิจารณาประเด็นดังกล่าวต้องพิจารณาเสียก่อนว่าสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ต้องรอดิผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วของวุฒิสภาในคำร้องที่ ๑ หรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้ได้วินิจฉัยไปแล้วว่าสภาผู้แทนราษฎรไม่มีอำนาจยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยไม่ต้องรอดิผลการพิจารณาของวุฒิสภาจะต้องรอดิของวุฒิสภาก่อนจึงจะถือว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวถูกยับยั้งและเมื่อถูกยับยั้งแล้วสภาผู้แทนราษฎรจึงจะยืนยันร่างเดิมได้ ซึ่งหมายความว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการข้ามขั้นตอนโดยได้ยืนยันร่างเดิมโดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่ได้รับการยับยั้ง ดังนั้นจึงวินิจฉัยว่า

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี พ.ศ. ตรารั้งโดยไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่รัฐธรรมนูญกำหนด กระบวนการตรารั้งไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ (๓) และมาตรา ๑๗๖

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ